

práva chrániti vůči třetím osobám pouze žalobou pro rušenou držbu. Vlastníci pozemku není, nemůže se proto ochrany svých práv pachtovních domáhati žalobou vlastnickou, ani nějakou její obdobou, které zákon nezná, a chrání pachtýře proti zasahování osob třetích do jeho práv pachtovních dostatečně žalobou pro rušenou držbu.

Nejvyšší soud odvolání žalobkyně v y h o v ě l a obnovil rozsudek prvního soudece.

D ů v o d y: Žalobní žádání není sice bezvadně stylisováno, proti jeho znění nebylo však ani v odvolání ničeho namítáno, a z obsahu jeho a ze žaloby je zřejmo, že žalobkyně, bráníc se proti neoprávněnému obmezování svých práv pachtovních mezi stranami sporných, požaduje uznání těchto svých práv, jakož i povinnosti žalovaných, aby se obmezování těchto práv zdrželi; žalobkyně požaduje tedy rozhodnutí o právu samém, byť i do žalobního žádání vkládala také údaje o činech, kterými byla obmezována. Znění žalobního žádání není proto dostatečným důvodem k jeho zamítnutí.

Žalovaní ve svém odvolání nevzali v odpor skutková zjištění prvního soudu, aniž jeho vývody, že žalobkyně spachtovala sporný pozemek v roce 1916 na šest let, že žalovaní ji ve výkonu pachtovních práv svémocně obmezovali a že si na úkor žalobkyně osobují právo k pozemku, který má v pachtu posud žalobkyně, ježto od nového vlastníka výpověď podle § 1120 obč. zák. nedostala.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 1. února 1921 Rv I 66/21.

Jakeš.

Příspěvek k šestému odstavci §u 261 cřs., zavedenému čl. VI. č. 14 novely ze dne 1. června 1914 č. 118 ř. z. o úlevách pro soudy.

Během projednávání sporu usnesl se obchodní soud, poněvadž pochyboval o své příslušnosti, z moci úřední pojednati o příslušnosti té. Po přednesení stran navrhnul žalobce, aby soud pro případ, že uzná svou nepříslušnost, postoupil spisy soudu věcně příslušnému, totiž živnostenskému soudu v Praze, který jedině by mohl přijíti v úvahu. První soud prohlásil se za nepříslušna a postoupil spisy živnostenskému soudu v Praze. Do usnesení toho podal žalovaný rekurs. Rekursní soud rekurs jako nepřijatelný odmítnul odvolav se na šestý odstavec § 261. c ř. s.

Nejvyšší soud vyhověl rekursu žalovaného, usnesení soudu druhé stolice zrušil a jemu uložil, aby rekurs ten vyřídil. O d ů v o d n ě m í: Podle šestého odstavce § 261. c. ř. s., který byl nově zaveden čl. VI. č. 14 novely, může žalobce, namítá-li žalovaný nepříslušnost, navrhnouti, aby soud pro případ že by vyhověl námitce, postoupil žalobu soudu žalobcem uvedenému. Soud má vyhověti tomu návrhu, není-li toho mínění, že druhý soud patrně je nepřislušný. Postoupení dlužno spojit s usnesením o nepřislušnosti a proti tomuto usnesení nepřipouští se, vyjímajíc rozhodnutí o útratách sporu o příslušnost, žádný opravný prostředek.

Toto ustanovení neplatí, když žalovaný nenamítal nepřislušnost soudu, nýbrž soud z m o c i ú ř e d n í nadhodil otázku nepřislušnosti, ani výslovnou úmluvou stran neodstranitelné, o ni jednal a nepřislušným se uznal. V případě takovém žalobce nemá práva, navrhnouti, aby soud, neuzná-li se příslušným, postoupil žalobu soudu jím uvedenému, a soud není oprávněn tak učiniti, nýbrž má se obmeziti na to, prohlásiti se podle § 43. j. n. nepřislušným a odmítnouti žalobu, proti kterémuž usnesení dle § 514. c. ř. s. přísluší oběma stranám opravný prostředek rekursu. Že tomu tak jest, plyne zřejmě nejen z doslovu, ale i z dějin vzniku šestého odstavce § 261. c. ř. s. Odstavec ten zněl v o s n o v ě z á k o n a o úlevách pro soudy takto: »Vysloví-li soud po předchozím ústním jednání svou nepřislušnost, má k návrhu žalobcovu postoupiti usnesením právní věc soudu žalobcem uvedenému a zároveň dle § 52. c. ř. s. rozhodnouti o nákladech meziporot o příslušnost. Proti usnesení, jímž soud vysloví svou nepřislušnost a zároveň postoupí právní věc soudu žalobcem uvedenému, nepřipouští se prostředek opravný. Naproti tomu může žalovaným usnesení v odpor vzato býti, vyslovena-li nepřislušnost z m o c i ú ř e d n í . . .«

Zde tedy bylo pomýšleno jak na případ, že žalovaný namítal nepřislušnost, tak i na případ, že z m o c i ú ř e d n í byla vyslovena nepřislušnost soudu a pro případ posléze uvedený vyhrazen byl žalovanému výslovně rekurs.

V motivech k osnově zákona bylo v té příčině připomenuto, že v takovém případě žalovaný nesmí návrhem žalujícího na postoupení býti omezen v právu, jinak mu přísluším.

Podle vysvětlivek k novele o úlevách pro soudy doznala osnova zákona v tom směru podstatné změny. Především, že předpokládá, že byla v z n e s e n a n á m í t k a nepřislušnosti.

Případ, že soud vysloví svou nepřislušnost z moci úřední, byl vyloučen, protože nebylo třeba vyhraditi žalovanému pro tento případ prostředek opravný (výnos min. spravedl. ze dne 2. června 1914 č. 43 věstn.).

V přítomném případě soud první stolice tedy pochybil, když přes to, že žalovaná nenamítala nepřislušnost dovolávacího soudu, naopak hájila jeho příslušnost, učinil usnesení ve smyslu šestého odst. § 261. c. ř. s. přihlížeje k návrhu žalobcem v té příčině neoprávněně podanému; nesprávný postup tento nemůže býti žalované straně na újmu a nemůže ji zejména zbaviti práva odporovati rekursem usnesení soudu stolice prvé bez jejího návrhu a proti její vůli učiněnému.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 26. května 1920, čj. R I 320/20-1. Schin.

K výkladu § 25. zákona o společnostech s ruč. obm.

V době, kdy nalézala se firma »J. H. a syn, společnost s r. o.« v Praze pod vnucenou správou, koupil jednatel této společnosti J. M. od společnosti zastoupené vnuceným správcem K. T. tři vagony škrobu, dále 278 balíků bavlny; krom toho přijal od vnuceného správce za zvláštní funkce společnosti vykonané mimořádnou odměnu per K 15.000.—.

Když na společnost uvalen byl konkurs, podal náměstek správce konkursní podstaty firmy »J. H. a syn« na J. M. tři žaloby na náhradu škody, společností oněmi jednáními vzniklé, uváděje, že všechny tři obchody uzavřeny byly bez vědomí a bez schválení dozorčí rady, čímž porušen předpis § 25 odst. 4 zákona o společnostech s r. o.

Krajský soud v Jičíně, jakožto obchodní senát žaloby zamítnul.

Vrch. zem. soud v Praze odvolání zamítl z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení shledávají odvolatelé především v tom, že soud první stolice vychází z názoru, že žalovaný, jenž byl jednatelem společnosti J. H. a syn, nepotřeboval ke koupi škrobu, resp. bavlny, resp. ku přijetí odměny od této firmy souhlasu dozorčí rady, protože koupě stala se za vnucené správy a smlouva byla uzavřena s vnuceným správcem.

První soud uvádí v důvodech rozsudku mezi jiným, že vnucenou správou závod firmy J. H. a syn nastala suspense dosavadní representace společnosti, že tím pominula také jednateelská funkce žalovaného a že tedy žalovaný po dobu vnucené